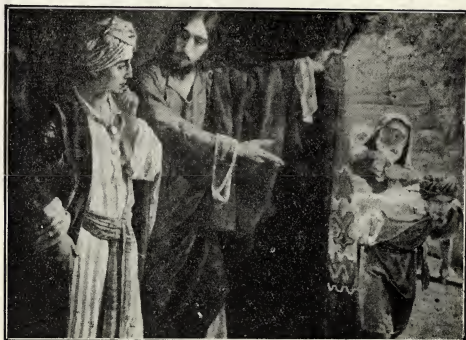

De Ster

De rijke jongeling.

.....»Eén ding ontbreekt u: verkoop alles wat gij hebt
en geef het den armen.«

Markus 10 : 21.

(Zie blz. 184)

15 Juni 1940

DE STER

van

De Heiligen der Laatste Dagen

45e Jaargang — No. 12

»De Ster« van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in Nederland verschijnt tweemaal per maand.

Abonnementsprijs: f0.50 per drie maanden, f1.— per half jaar en f2.— per jaar.
Gironummer 240615

Laan van Poot 292 - Den Haag

Nadruk van de in dit nummer voorkomende cliché's verboden

A. D. JONGKEES, Redacteur

Want velen zullen komen onder Mijnen naam, zeggende: Ik ben de Christus, en zij zullen velen verleiden. Matth. 24: 5.

INHOUD

DE GROOtheID VAN JOSEPH SMITH	179
VAN DE REDACTIE:	
DE RIJKE JONGELING	184
WAT DOE JE NU?	186
CHARLES DICKENS OVER DE EMIGRATIE UIT ENGELAND	187
ZENDINGSNIEUWS	189
VOOR JONGE OOGEN	door Oom Ben 190
DE KLEINE JOHANNES	door Frederik van Eeden 191

WIJ LEVEREN ALLESOORTEN

Drukwerk

- VERLOVINGSKAARTJES
- HUWELIJSBRIEFVEN
- GEBOORTEKAARTJES
- ROUWKAARTEN enz. enz.

Vraagt monsters en
PRIJSOPGAAF

N.V. Drukkerij »Laboremus« - Langebrug 107, Leiden
Telefoon 20950 - Giro 79376

Voor het inbinden van Uw boeken is bij ons het adres!!!

DE GROOTHEID VAN JOSEPH SMITH

Uit: „Der Wegweiser.”

Een mijner vrienden, een niet-Mormoon, vertelde mij eenige jaren geleden de volgende veelzeggende geschiedenis.

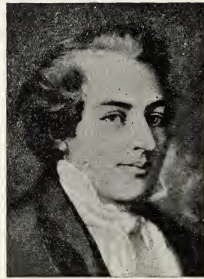
Gedurende een reis door de groote steden van Amerika moest hij een arts consulteren. Deze, een zeer beroemd geneesheer, die zijn medische vorming aan de beste universiteiten en klinieken van Europa had ontvangen, nam niet alleen op zijn eigen gebied een vooraanstaande plaats in, maar was ook op ander terrein zeer goed onderlegd, want hij had veel gelezen, veel gereisd en zich tot gewoonte gemaakt zich een eigen zelfstandig oordeel over menschen en dingen te vormen.

Bij een zijner bezoeken bij dien arts geraakte mijn vriend met hem in gesprek over groote mannen in het algemeen en die van Amerika in het bijzonder.

„Amerika heeft maar één groot man voortgebracht”, zeide de dokter. Mijn vriend sprak dat tegen en noemde namen als Vanderbilt, Robert Fulton (de uitvinder van het stoomschip) en natuurlijk ook Washington en Lincoln, de beide groote Amerikaansche staatslieden. Doch met iedere naam schudde de arts het hoofd.

„Geen van deze”, zeide hij, was een werkelijk groot man. Geen zakenman kan, op den keper beschouwd, als een waarlijk groot man worden aangemerkt. Hij kan, zooals de eerste Vanderbilt, een groot zakenman zijn, maar dat is heel wat anders. Zoo is het ook met de uitvinders en ontdekkers. Fulton is nu reeds, nadat de stoom

grootendeels door de electriciteit is verdrongen, niet meer dan een naam uit de geschiedenis, slechts een sport op de ladder, langs welke de beschaafde mensch omhoog stijgt, niet meer dan een trap, die wij weldra niet meer noodig hebben. Wat de staatslieden betreft: Washington was

Joseph Smith

een van de velen gelijkwaardigen van zijn tijd. Noch de eenheid van de Amerikaansche natie, noch de uitwerking der Amerikaansche grondwet heeft hij alleen tot stand gebracht; deze zijn het werk van meerdere geesten. Ja zelfs de grondgedachte, waarop zij hebben gebouwd, is oorspronkelijk van Engeland afkomstig en was eigenlijk gemeengoed van die dappere schaar, die de eerste staten van het Nieuw-Engeland hadden grondvest.”

„Nu goed”, zeide mijn vriend een weinig geërgerd, „wie is dan

die eene groote Amerikaan, dien u bedoelt?”

Maar de dokter, doende alsof hij deze vraag niet hoorde, ging voort: „Nooit heeft er een groot man geleefd, die naast zijn groot karakter niet tevens een grooten schat aan nieuwe, eigen gedachten en waarheden had. Neemt men aan, dat al het andere gelijk is, dan zijn het boven al deze gedachten, die zulk een man de poort tot onsterfelijken roem ontsluiten. En deze gedachten, deze zienswijze en begrippen moeten nieuw en groot zijn, het moet om groote, fundamenteele waarheden gaan, die in het menschelijk leven gebruikt kunnen worden en het verbeteren. En nu wat uw vraag betreft: De eenige groote man, dien Amerika heeft voortgebracht, is Joseph Smith. Vooral was hij groot wegens zijn rijkdom aan gedachten. Hij was de eenige man met gedachten, die Amerika heeft voortgebracht.”

Natuurlijk bracht dit mijn vriend in groote verbazing, want hij had van den profeet Joseph Smith nooit anders dan de gewone praatjes gehoord, welke hem tot een religieuzen bedrieger stempelden.

Den schrijver dezes valt het in geheel niet moeilijk in Joseph Smith een der grootste mannen te erkennen, dien Amerika heeft voortgebracht, want hij kent eenige der gedachten en zienswijzen van dezen man, die gelijk altijd het geval is, in zijn eigen vaderland het minste telde. Daarom doet het des te prettiger aan, dat denkende mannen, die goed onderlegd zijn, buiten onze Kerk langzamerhand er toe komen hem recht te laten wedervaren.

1. Eenige zienswijzen van den Profeet „in vogelvlucht.”

Laat ons thans een blik werpen op eenige zienswijzen van Joseph Smith, van welke wij gelooven, dat hij die door openbaring van God heeft ontvangen.

a. Daar is in de eerste plaats zijn zienswijze aangaande de *Waarde der menschelijke persoonlijkheid* niet alleen van een bepaalde persoonlijkheid, maar van elke menschenziel. Het is twijfelachtig, of er ooit een mensch heeft geleefd, die een hoogere waarde toekende aan den menschelijken ziel. Voor hem was het lichaam van vleesch en bloed slechts de woning van een menschelijken geest; deze geest zelf echter de woonplaats van een intelligent, onsterfelijk iets, dat zoo eeuwig is als God en de oerstof.

b. Het menschelijk leven, dat eeuwig is, streeft naar een hoog doel. Welk doel? Het is de volmaaktheid van karakter, dat bereikt wordt door de erkenning van en gehoorzaamheid aan de wetten. Indien dat zoo is, dan volgt daaruit, dat den mensch vrijheid van denken en handelen moet worden gelaten, aangezien daaruit alleen geestelijke groei kan ontstaan. Derhalve mag dan ook geen dwang worden uitgeoefend, doch alles moet door overreding, prediking en den stillen invloed van Gods geest bereikt worden. Het grootste en diepste in het menschelijk leven is de Liefde . . . de Liefde tot God en de Liefde tot den medemensch, een Liefde, die haar beste uitdrukking daarin vindt, wat wij rechtschapenheid noemen. Dat is Godsdienst! Liefde is echter niet alleen iets funda-

menteels, maar zij is ook een kracht, een Kracht, welke die werkingen te voorschijn roept, die wij als vooruitgang en ontwikkeling kennen.

c. De godsdienst moet echter zijn invloed op ieder levensgebied doen gelden, op de stoffelijke wereld niet minder dan op de geestelijke. Het aardsche lichaam van den mensch, een werktuig van den geest, moet tot een volmaakt uitvoerder van den wil van den geest worden gemaakt en als zoodanig zoo sterk en gezond mogelijk worden gehouden, opdat hij den geest niet in den weg staat. Dat is een eerste vereischte. Voorts moet ieder werkende mensch het natuurlijk recht hebben op voldoende eten en drinken, doelmatige kleding en een gezonde woning. Daarom moet de maatschappij zoo worden ingericht, dat iedere man, die arbeid verricht, welke hem het beste ligt en waarbij hij zich dus het gelukkigst voelt, en zijn beroepswerkzaamheden behooren hem zooveel op te brengen, dat hij zich en de zijnen behoorlijk kan onderhouden. In deze maatschappij moet er echter voor worden gezorgd, dat niet de enkeling, doch de gemeenschap gerechtigd is, overschotten op te stapelen, hetzij geld of goederen. En tenslotte moeten allen... mannen, vrouwen en kinderen... die opvoeding en ontwikkeling deels achtig kunnen worden, welke het beste voor hen geschikt is, want zaligheid bestaat zoowel hier als in het hiernamaals in het overwinnen van al onze vijanden, hetgeen slechts door erkenning en gehoorzaamheid mogelijk is.

d. In de toekomstige wereld, hemel genaamd, zullen alle menschen de plaats verwerven, die zij door hun leven op aarde hebben verdiend. Alle menschen zullen uit de dooden opstaan, d.w.z. zalig worden, doch niet allen zullen het eeuwige leven beërven, m.a.w. verhoogd worden. Voor verhooging is het aannemen van het Evangelieplan noodzakelijk, hetzij hier of in de geestenwereld. Alleen diegenen, die het hebben aangenomen en gehoorzaamd, zullen tot de „zachtmoedigen worden gerekend, die het aardrijk zullen beërven”, nadat dit tot een geschikte woonplaats voor onsterfelijke wezens is gemaakt. In de religieuze voorstelling van Joseph Smith is de zaligheid dus niet zoozeer een doel als wel een ontwikkeling, niet zoozeer een voor tijd en eeuwigheid afgesloten, toebereide en onveranderlijke toestand, maar een gestadig voortschrijden, een zich ontwikkelen in de richting van steeds hogere en edeler dingen en toestanden. Natuurlijk waren deze opvattingen niet nieuw indien zin, dat zij nooit tevoren bekend of geleerd waren. Waarheid is geenszins iets nieuws, zij is zeer oud, doch moet steeds weer opnieuw worden ontdekt. Niettemin is veel van datgene, wat Joseph Smith leerde, betrekkelijk nieuw en wel in het bijzonder ten aanzien van den vorm, waarin hij het goot. De groote verdienste van Joseph Smith, voor zoover het zijn leerstellingen betreft, is daarin gelegen, dat hij de wereld een volmaakt plan voor het gansche menschelijke leven gaf. Natuurlijk had hij dit plan niet zelf uitgewerkt, het was hem geopenbaard geworden. Deze om-

standigheid doet aan zijn grootheid echter niets af, want de gedachten, eenmaal daar zijnde, werden door Joseph gegrepen en vastgehouden. Dikwijls werd de vraag gesteld: „Was Joseph Smith een profet of een genie?” Hij was beide... een profet voor diegenen, die aan de bron zijner gedachten en opvattingen gelooven, en een genie voor hen, die meer zijn helder verstand en zijn diepe gedachten bewonderen.

2. Joseph Smith moet eerst worden ontdekt.

Wat weet gij van Joseph Smith? Weet u, dat hij was, wat de vrouwen een „knappen man” noemen?... Groot, recht op gaand, bijna 100 kilo zwaar, een hoog, glad voorhoofd, licht blond haar, sterke wenkbrauwen, ongewoon schoone blauwe oogen, door lange wimpers overschaduwd. Weet ge, dat hij nooit luidop lachte en altijd met een rustige, zachte stem sprak? Weet u, dat hij veel van sport hield, dat het hem genoeg deed den werping te kunnen slingeren, te springen, te loopen en te worstelen en dat hij nooit werd overwonnen? Weet gij, dat hij alle menschen lief had en door mannen en vrouwen beiden evenveel geliefd en geacht werd? Weet u, dat er nauwelijks een tweede bestond, die geduldiger, verdraagzamer, vergevensgezinder en liefdevoller was dan Joseph Smith? Weet gij, dat hij datgene was, wat wij tegenwoordig een aantrekkelijke, overtuigende, ja, onweerstaanbare persoonlijkheid zouden noemen? Weet u, dat hij er steeds dermate op uit was anderen te helpen, dat hij geen tijd had geld op te sparen, zoo-

dat hij zoowel in leven als in sterven arm was, ofschoon hij in rijkdom en overvloed had kunnen leven? Weet u, dat hij de achting van alle klassen der maatschappij genoot, van geleetterden zoowel als van ongeletterden? Weet u, dat meer dan één man zich heeft aangeboden om voor hem te sterven, om hem uit de strikken en lagen, die hem werden gelegd, te redden? Weet u, dat hij een voor gevoel van zijn marteldood had en dien door de vlucht had kunnen ontloopen, dit echter niet deed, aangezien hij geloofde, dat hij door zijn leven te offeren het lijden van zijn volk zou kunnen verzachten? Kortom: weet gij, dat Joseph Smith een van de grootste figuren uit de wereldgeschiedenis is?

Veel Heiligen der Laatste dagen, vooral het jongere geslacht, moeten Joseph Smith eerst nog ontdekken. Veelal is de nadruk gelegd geworden op de religieuze leerstellingen en verordeningen, welke door hem geopenbaard zijn geworden. Het eerste „Mormonen”-geslacht verheugde zich in de aansporenden en bezielenden invloed van een man van ongewone daadkracht, inzicht en persoonlijke waarde. Het tegenwoordige geslacht kan echter voor dezen invloed in zekere mate ook toegankelijk worden gemaakt.

Hiervoor moet Joseph Smith evenwel meer zijn dan een geheiligde naam uit de geschiedenis van een man, door middel van wien God geestelijke waarheden aan den mensch heeft gegeven. Hij moet voor de tegenwoordige Mormonen dezelfde levende, daadkrachtige persoonlijkheid worden als hij voor zijn tijdgenooten was.

Daartoe is een nauwkeurige kennis van zijn leven, zijn gedachten en zienwijzen noodig.

Meer dan eens is het Volk der Kerk in de fout vervallen, waartoe de menschelijke natuur maar al te zeer geneigd is; het heeft gedachten en waarheden die het van zijn leiders had ontvangen, veronachtzaamd en als dan diezelfde gedachten en waarheden van de buitenwereld tot hem terug kwamen, werden deze met vreugde welkom geheeten alsof het iets geheel nieuws en ongehoords was. Een mooi voorbeeld hiervan is het Woord van Wijsheid, met zijn verbod van het gebruik van alcohol, tabak, koffie, overmatige hoeveelheden vleesch en zijn voorschrift meer versch fruit, versche groente en van de vruchten des velds te nuttigen. Wanneer ons deze dingen door anderen worden geleerd, gaan wij er gretig op in, alsof het iets geheel nieuws gold. Wij volgen, waar wij eigenlijk behoorden te leiden.

Zoo is het ook met sommige gedachten van Joseph Smith, ja met hem zelf. Zoo gebeurde met twee zijner gedachten het volgende:

De profeet (en trouwens ook zijn opvolgers) trachtte tevergeefs de Heiligen er toe te brengen, dat zij hun huizen met voldoende grond zouden omgeven om daarop vruchten en groente voor eigen gebruik te telen. Dit zou, wat hun voedselvoorziening betreft, tot hun onafhankelijkheid bijdragen.

Nu gebeurde het, dat diezelfde gedachte, hoewel niet in dien omvang als Joseph Smith zich had voorgesteld, in verschillende Engelsche steden onder den naam „tuinstad” ten uitvoer werd ge-

bracht. Dit beteekende, dat ieder huis zijn eigen groente- en vruchten-tuin had. Wanneer wij niet oppassen, zal deze „tuinstad-gedachte” van de buitenwereld tot ons terugkeeren.

Een ander voorbeeld: De Profeet was geen voorstander van groote steden om redenen, die wij in het licht onzer ervaringen ten aanzien van groote opeenhoo-pingen van menschen gemakkelijk kunnen begrijpen. Groote steden zijn natuurlijk in alle naties door centralisatie der industrie ontstaan.

Is de invloed der Mormonen als geheel voor of tegen dezen gang van zaken geweest? De leiders van heden raden aan de industrie weer over het geheele land te verdeelen en diegenen, die in de gelegenheid zijn de stad te verlaten en naar het land terug te keeren, daarheen terug te brengen. Nu deze gedachte van economen en regeeringsambtenaren komt, heeft zij voor ons meer waarde dan toen zij door een profeet werd uitgesproken. Het is te betreuren, dat lieden, die leider zouden kunnen zijn, er zich mede tevreden stellen, geleid te worden.

En hoe staat het met den profeet Joseph Smith zelf? Is hetzelfde ook op ons van toepassing? De huidige generatie van Mormonen weet te weinig van den grondlegger van het „Mormonisme”. Zooals gezegd, beginnen langzamerhand vele intelligente mannen en vrouwen in verschillende deelen der wereld den profeet der Mormonen als een der grootste mannen van den nieuwen tijd te beschouwen.

15 JUNI 1940

VAN DE REDACTIE

BIJ DE VOORPAGINA

DE RIJKE JONGELING

En als Hij uitging op den weg, liep een tot Hem, en voor Hem op de knieën vallende, vraagde Hem: Goede Meester! wat zal ik doen, opdat ik het eeuwige leven beërve?

En Jezus zeide tot hem: Wat noemt gij Mij goed? niemand is goed, dan Eén, namelijk God.

Gij weet de geboden: Gij zult geen overspel doen; gij zult niet doden; gij zult niet stelen; gij zult geen valsch getuigenis geven; gij zult niemand te kort doen; eer uwen vader en uwe moeder.

Doch hij, antwoordende, zeide tot Hem: Meester! al deze dingen heb ik onderhouden van mijne jonkheid af.

En Jezus, hem aanziende, beminde hem, en zeide tot hem: Eén ding ontbreekt u: ga heen, verkoop alles, wat gij hebt, en geef het den armen, en gij zult eenen schat hebben in den hemel; en kom herwaarts, neem het kruis op en volg Mij!

Maar hij, treurig geworden zijnde over dat woord, ging bedroefd weg; want hij had vele goederen.

En Jezus rondom ziende, zeide tot Zijne discipelen: Hoe bezwaarlijk zullen degenen, die goed hebben, in het koninkrijk Gods inkomen!

En de discipelen werden verbaasd over deze Zijne woorden. Maar Jezus, wederom antwoordende, zeide tot hen: Kinderen! hoe zwaar is het, dat degenen, die op het goed hun betrouwen zetten, in het koninkrijk Gods ingaan!

Het is lichter, dat een kemel ga door het oog van eene naald, dan dat een rijke in het koninkrijk Gods inga.

En zij werden nog meer verslagen, zeggende tot elkander: „Wie kan dan zalig worden?”

Doch Jezus, hen aanziende, zeide: Bij de menschen is het onmogelijk, maar niet bij God; want alle dingen zijn mogelijk bij God.

En Petrus begon tot Hem te zeggen: Zie, wij hebben alles verlaten, en zijn U gevolgd.

En Jezus, antwoordende, zeide: Voorwaar zeg Ik ulieden: er is niemand, die verlaten heeft huis, of broeders, of zusters, of vader, of moeder, of vrouw, of kinderen, of akkers, om Mijnentwil en des Evangelies wil,

Of hij ontvangt honderdvoud, nu in dezen tijd, huizen, en broeders, en zusters, en moeders, en kinderen, en akkers, met de vervolgingen, en de toekomstige eeuw het eeuwige leven;

Maar vele eersten zullen de laatsten zijn, en velen, die de laatsten zijn, de eersten.

Uit het bovenstaande blijkt ons, dat de rijke jongeling niet alleen wist tot Wien hij sprak, maar ook, dat hij Jezus in oprechtheid tegemoet trad, want hij knielde voor den Meester neer en Deze beminde hem.

Doch wat Jezus van hem verlangde, kon hij niet volbrengen. Bedroefd en teleurgesteld ging hij heen, want van de vele goederen die hij bezat, kon hij geen afstand doen.

Het is zeer de vraag, indien de jongeling had geantwoord: „Heere, ik zal doen gelijk Gij wilt”, en aan dat voornemen gevolg had willen geven, of Jezus dit inderdaad zou hebben geëischt. De jonge man verlangde blijkbaar de celestiale heerlijkheid in te gaan en was te dien einde gewillig God te dienen.

De Meester, zijn begeerte

kennende, stelde deze gewilligheid op de proef en verlangde juist datgene, wat hem den rijke, (en den meesten rijken met hem) zeer zwaar moest vallen. Zoo zwaar was deze opgave, dat eerder „een kameel door het oog van een naald zou kunnen gaan, dan een rijke het koninkrijk der hemelen beërven”.

Wanneer wij het tafreel op het voorblad wat nader bekijken, ontwaren wij den treurigen en teleurgestelden blik in de oogen van den rijken man. Het is hem niet mogelijk aan Jezus' verlangen te voldoen en bedroefd en terneer geslagen gaat hij zijns weegs.

Deze geschiedenis doet mij in één opzicht denken aan die van Abraham, die van God opdracht ontving zijn eenigen zoon op Izak op het altaar te offeren. (Gen. 22). Abraham gehoorzaamt. Hij gaat en neemt zijn eeniggeborene met zich. En als deze vraagt: „Waar is het lam tot het brandoffer?” antwoordt hij slechts: „God zal zichzelf een lam ten brandoffer voorzien, mijn zoon! „Hij volvoert zijn opdracht zonder aarzelen totdat hij op het allerlaatste oogenblik, wanneer hij zijn zoon het leven zal benemen, daarin van Godswege wordt verhinderd. Abraham's gehoorzaamheid en trouw waren beproefd en van zulk een hoedanigheid bevonden als voor de zending, waartoe hij was geroepen, noodzakelijk was.

In het geval van den rijken jongeling was het Jezus zeer waarschijnlijk ook slechts te doen de oprechtheid en het geloof van dezen op de proef te stellen. Deze bleken echter niet bestand

tegen den eisch: verkoop al wat gij hebt, en geeft de opbrengst aan de armen en volg Mij. „Hij faalde en aldus werd de rijke aan zichzelf geopenbaard. Vandaar zijn verslagenheid. Deze werd niet alleen veroorzaakt door het besef, dat hij niet aan des Meesters verlangen kon voldoen, maar ook omdat de oogen over hemzelf waren opengegaan. Vol vertrouwen en zelfverzekerdheid was de rijke Jezus tegemoet getreden. Had hij niet alle geboden van jongsaf onderhouden? Wat ontbrak hem nog? Immers niets! Het eenige, wat hij nu nog verlangde was, uit den mond van den Zaligmaker de verzekering te hooren, dat alles wel met hem was. Maar tot zijn groote teleurstelling kreeg hij deze verzekering niet. Alles had hij gedaan, op één ding na en juist dat ééne kon hij niet volbrengen. Aan dat ééne had hij nooit gedacht en juist daarop werpt de grootste leeraar aller tijden het volle licht. Hij liet den rijken jongeling een blik in zichzelf slaan en bedroefd ging deze zijns weegs. Waarom faalde hij? Vreesde hij voor de toekomst? Was deze alleen op zijn rijkdom gebouwd? Of was ook op hem het gedichtje van toepassing:

Een mensch lijdt dikwijls 't meest
Door 't lijden dat hij vreest.
Doch dat nooit op komt dagen.
Daarom heeft hij meer te dragen,
Dan God te dragen geeft?

Wij weten het niet. Wel weten wij, dat in het leven, in het karakterbeeld van elk onzer fouten voorkomen, die wij nog steeds niet hebben overwonnen. Telkens

en telkens weer struikelen wij over dien fatalen steen op ons levenspad en even zoovele keeren wordt ons, indien wij althans ziende blijven, een blik in ons binnenste gegund en. . . . terneer geslagen gaan wij verder.

Er is slechts één weg, langs welken wij van onze zwakheid kunnen worden verlost, Het is de

weg, dien Abraham ging, dien van het onbegrensd vertrouwen in Gods Liefde en voorzienigheid, in gehoorzaamheid aan Zijn heiligen wil. Door dien weg te gaan, werd Abraham duizend maal duizendvoudig gezegend, doch van den rijken jongeling, wiens naam zelfs niemand kent, werd nooit meer iets vernomen.

* * *

Wat doe je nu?

(Het Engelsch van R. Rhodes Stabley nagevolgd).

Wat maakt het uit dat in 't strijdgewoel je 't onderspit delven moest;
Wat maakt het uit dat je hebt gefaald, hoe ijd'rig je ook waart en moest;
Wat maakt het uit dat je levensboot geslingerd werd, wild en woest.

De vraag is: Wat doe je nu?

Wat maakt het uit dat je beste plan in duigen gevallen is;
Wat maakt het uit dat je winst vervloog, die zoo zeker leek en wis;
Wat maakt het uit dat je vlak voor 't doel paf stond voor een hindernis.

De vraag is: Wat doe je nu?

Wat maakt het uit dat je geld versmolt en je lasterlijk wordt beticht;
Wat maakt het uit dat die wreede „men” haar hoon lijnrecht op je richt;
Wat maakt het uit dat in 't donkere zwerk geen sprankje gloort van licht.

De vraag is: Wat doe je nu?

Frank I. Kooyman.

* * *

Gedicht

van Willem Kloos.

Ik ween om bloemen in den knop gebroken
En vóór den ochtend van haar bloei vergaan,
Ik ween om liefde, die niet is ontloken,
En om mijn harte dat niet werd verstaan.

Gij kwaamt, en 'k wist-gij zijt weer heengegaan...
Ik heb het nauw gezien, geen woord gesproken:
Ik zat weer roerloos, ná dien korten waan,
In de eeuwge schaduw van mijn smart gedoken:

Zoo als een vogel in den stillen nacht
Op éens ontwaakt, omdat de hemel gloeit,
En denkt, 't is dag, en heft het kopje en fluit.

Maar eer 't zijn vaakrige oogjes gansch ontsluit,
Is het weer donker, en slechts droevig vloeit
Door 't sluimerig geblaëрте een zwakke klacht.

Charles Dickens ¹⁾ over de emigreerende Laterdaagsche Heiligen uit Engeland.

Den 4en Juni 1863 bracht Dickens een bezoek aan het schip „Amazone”, dat van Londen zou uitzeilen met een acht- à negenhonderdtal leden van de Kerk aan boord. Hij schrijft hierover het volgende:

„Ik ga aan boord van mijn emigrantenschip. . . . Niemand is boos gehumeurd, niemand gaat zich te buiten aan sterken drank, niemand is er die vloekt of ruwe uitdrukkingen bezigt. Niemand schijnt terneergeslagen te zijn, niemand is er die schreit en op het dek, waar maar een plaatsje te vinden is, zitten of liggen menschen in allerlei houdingen en schrijven brieven.

Nu heb ik wel eens meer een schip met landverhuizers gezien, maar deze menschen zijn in zulk een frappante tegenstelling met anderen, die in soortgelijke omstandigheden verkeerden, die ik vroeger had ontmoet, dat ik niet kon nalaten hardop aan mijn verbazing uiting te geven en ik zeide: „Wat moet een vreemdeling nu wel van deze landverhuizers denken?”

Daar duikt het levendige en gebruide gelaat van den kapitein van de Amazone naast mij op en deze zegt: „Wil ik u eens wat vertellen? De meeste van deze menschen zijn pas gisteravond aan boord gekomen. Uit verschillende deelen van Engeland kwamen ze in kleine groepen, die elkander nog nooit eerder hadden gezien. Nauwelijks waren ze echter een uur aan boord, of zij hadden tezamen hun leefregels

vastgesteld en op bepaalde punten hun eigen wachten uitgezet. Voor het negen uur sloeg, was het schip zoo ordelijk en rustig als een oorlogsschip. . . . Een vreemdeling zou in de verste verte niet weten hoe hij deze menschen zou moeten noemen” zegt de kapitein.

„Dat zou hij zeker niet”.

„Als u het niet had geweten, zou u het dan hebben kunnen raden?”

„Geen sprake van! Ik zou hebben gezegd, dat zij tot de bloem van Engeland behooren!”

„Dat zou ik ook hebben gedacht”, zegt de kapitein.

„Hoeveel zijn er?”

„In ronde cijfers achthonderd” Achthonderd wat? Ganzen, misdadigers?”

„Achthonderd Mormonen.”

Ik, niet-handeldrijvend reiziger voor de Belangen der Menschheid, Broeders, was naar dit landverhuizersschip gegaan om te zien waar achthonderd Heiligen der Laatste Dagen op leken en ik bevond dat zij waren (zeer tegen al mijn verwachtingen in) zooals ik ze thans beschrijf met angstvallige nauwgezetheid.

De Mormoonsche zaakwaarnemer, die belast was geweest met hen bijeen te brengen en het contract op te maken met mijn vrienden de eigenaren van het schip om hen op hun reis naar het Groote Zoutmeer tot New-York mede te nemen, werd mij aangewezen. Het was een in het zwart gekleede, stevige man van tamelijk korte gestalte, bruine haren en baard en helder schit-

terende oogen. Naar zijn spraak te oordeelen, moest hij een Amerikaan zijn. Waarschijnlijk iemand, die veel van de wereld had gezien. Een man, met een open, vrijen blik en van groote vlugheid. Ik geloof dat hij volslagen onkundig was van mijn onzakelijke persoonlijkheid en mijn onmetelijke onzakelijke belangrijkheid.

De onzakelijke: „Dat is een prachtig slag menschen, dat u hier bij elkaar hebt gebracht.” De Mormoonsche vertegenwoordiger: „Ja, mijnheer, het is een fijn stel menschen.”

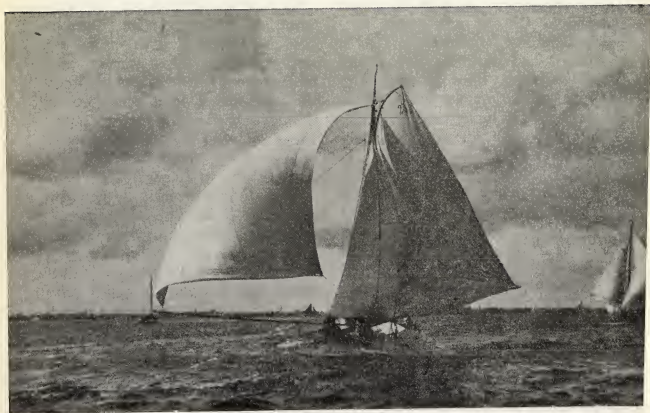
De onzakelijke (rondziende): „Inderdaad, ik geloof dat men moeilijk ergens anders achthonderd menschen bij elkaar kan vinden, bij wie men zooveel schoonheid, kracht en geschiktheid om te werken zou aantreffen.”

Mormoonsche vertegenwoordiger (niet rondziende, maar den

onzakelijke recht aankijkende): „Zoo denk ik er ook over. Gisteren hebben wij er nog duizend heen gezonden, uit Liverpool.”

Onder al de flink uitziende kinderen ontwaarde ik er maar twee met litteekens in hun hals, waarschijnlijk tengevolge van scrofulenze aandoeningen. Uit het geheele aantal emigranten werd slechts één oude vrouw door den dokter apart gehouden, daar zij koorts had, doch ook zij kreeg later een certificaat van gezondheid.

Later vernam ik, dat de kapitein voor den aanvang der reis aan zijn reederij een rapport had uitgebracht, waarin hij het gedrag der emigranten en de volmaakte orde en juistheid hunner leefregels hoogelijk roemde. Wat dezen armen menschen aan de oevers van het Groote Zoutmeer te wachten staat, onder welke

heerlijke verwachtingen zij thans werken, over welke deerniswekkende verblindheid hun oogen dan zullen open gaan, vermag ik niet te zeggen. Maar ik ging aan boord van hun schip om tegen hen te getuigen, indien zij zulks verdienden — en ik geloofde ten volle, dat dit het geval zou zijn — tot mijn groote verbazing verdienden zij het niet en ik mocht niet toelaten, dat mijn vooringenomenheid mij tot een valschen getuige stempelde. Toen ik daar over het dek van de Amazone ging, kon ik onmogelijk ontkennen, dat de een of andere merkwaardige invloed een merkwaardig gevolg had gehad, die beter bekende invloeden niet hadden.”

Na het bovenstaande te hebben geschreven, voegt de schrijver er in een voetnoot aan toe :

„Nadat dit onzakelijk verslag was gedrukt, hoorde ik toevallig van de ondervinding van een zekeren heer Monckton Milnes. Deze heer toonde mij een artikel

van zijn hand in de Edinburgh Review van Januari 1862, dat ten aanzien van het onderzoek aangaande deze Heiligen der Laatste Dagen zeer merkwaardig is. Ik vind er de volgende zinnen in: „De vanwege het Lagerhuis ingestelde commissie voor landverhuizersschepen liet de Mormoonsche zaakwaarnemer bij zich komen en kwam tot de conclusie, dat geen enkel schip, varende onder de „Passagierswet”, zoo betrouwbaar ten opzichte van het comfort en de veiligheid was als die, welke voeren onder de leiding van den Mormoonschen zaakwaarnemer. Het Mormonen-schip vormt één gezin onder sterke en aanvaarde discipline met iedere mogelijke voorziening ten aanzien van comfort, orde en innerlijke vrede.”

¹⁾ Charles John Huffham Dickens. Beroemd Engelsch romanschrijver. (7 Februari 1812—9 Juni 1870). Hij schreef o.m. Samuel Pickwick. David Copperfield, Oliver Twist, Nicholas Nickleby,

• • •

GEBEURTENISSEN IN DE ZENDING

Rectificatie.

In ons vorig nummer vermeldden wij dat door Ouderling E. IJst gedoopt werden: Johanna Wilhelmina Kaptein en Anna Eugenia Hageman. De namen dezer doopelingen moeten echter zijn: Johanna Wilhelmina van Komen-Kaptein en Anna Eugenia Groot-Hageman.

Gehuwd.

Te Groningen werd den 6en Mei 1940 door Ouderling P. van Komen het huwelijk ingezegend van Jacob Oenes en Roelfje Steenbergen.

Wij wenschen dit paar Gods rijksten zegen op hun verder levenspad.

Ontslagen.

Op 2 Juni j.l. werd het gemeentebestuur van Utrecht, de brs. C. J. Schaap, president en P. Combé 1e raadgever, met een woord van dank uit hun ambt ontslagen.

Aangesteld.

Op 2 Juni j.l. werd te Utrecht een nieuw bestuur gevormd, welke als volgt werd samengesteld:

D. Anjewierden, president.
P. Combé, 1e raadgever.
A. L. Domrose, 2e raadgever.
L. Roos, secretaris.

Vaar jonge Oogen

Tweede serie

De tooverslag van de Meesterhand.

De oude viool was gehavend en gedeukt en de afslager achtte het nauwelijks de moeite waard om er zijn tijd aan te verspillen, maar met een glimlach hief hij het speeltuig omhoog.

„Wie biedt er geld voor, goede lui“, riep hij. „Op hoeveel wordt-ie ingezet? Eén gulden, één gulden! Twee gulden, twee gulden, maar? Wie biedt er drie? Drie gulden, eenmaal..... andermaal..... derde.....“. Maar neen; uit het verste hoekje van het verkooplokaal kwam een grijsaard naar voren, die de strijkstok greep en het stof van het oude instrument afveegde. Hij stemde de snaren en speelde toen een melodie zoo zuiver en zoo liefelijk, als het gezang van engelen.

De muziek zweeg en de afslager vroeg met zachte stem: „Wie doet er een bod op de oude viool?“ En hij hield zoolwel de strijkstok als het snaren-tuig omhoog.

„Duizend gulden, en wie maakt het twee? Tweeduizend — en wie maakt het drie? Drieduizend,

eenmaal..... andermaal..... derdemaal!“ riep hij.

Het volk juichte den verkoop toe, maar sommigen van hen riepen: „Wij begrijpen het niet goed. Wat heeft de koopwaarde zoo verhoogd? En oogenblikkelijk klonk het antwoord: „De tooverslag van een meesterhand. Een meesterhand heeft het snaarinstrument aangeroerd.“

Kinderen, menig mensch met een leven dat ontstemd is en gehavend en verscheurd door zonde, wordt voor een spotsom „afgeslagen“ onder de gedachtelooze menigte, ongeveer net als die oude viool. Een schotel linzenmoes, een glas wijn, een spelletje kaart en hij trekt weer verder. En het is als hooren wij roepen: eenmaal.... andermaal.... derde,...; maar de Meester komt en Zijn hand raakt die ontstemde en gehavende ziel aan. En de dwaze menigte kan het maar niet goed begrijpen wat de ware waarde van een menschenziel is en de verandering die er in zoo'n verdoolde godentelg gewrocht wordt door de tooverslag van de Meesterhand. Laat vader of moeder je maar eens uitleggen wat een godentelg is.

Oom Ben.

* * *

Gezamenlijke opzegging voor de maand Juli.

AVONDMAALSVERS

Matth. 20 : 27. „En zoo wie onder u wil de minsten zijn, die zij uw dienstknecht.“

Heer, wij komen hier tot U,
Knielen aan Uw voeten nu;
Zendt ons toch niet ledig heen,
O, Gij Hoorder der gebeën.

De kleine Johannes

door Frederik van Eeden

Vervolg.

„NEEN! NEEN!” zeide de „Luizenhoeder, „het is een zeer schoone en lofwaardige tocht. Ge moet denken, het zijn de Strijd-mieren, die wij gaan aanvallen, — wij gaan hun geslacht uitroeien en dat is een zeer goed werk.”

„Zijt gij dan geen Strijd-mieren?”

„Zeker niet! Wat denkt ge wel? Wij zijn Vrede-mieren.”

„Wat beteekent dat dan?”

„Weet gij dat niet? Dat zal ik u uitleggen. Eens waren alle mieren voortdurend aan 't vechten, — geen dag ging er om zonder groote slachtingen. Toen kwam er een wijze, goede mier, die bedacht dat het veel moeite zou besparen, als de mieren onderling afspraken niet meer te vechten.”

„Toen hij dat zeide, vond men het erg vreemd en om die reden begon men maar met hem in kleine stukjes te bijten. Later kwamen nog andere mieren die hetzelfde meenden. Ook die werden in kleine stukjes gebeten. Maar eindelijk kwamen er zooveel, dat het stukbijten te veel werk was voor de anderen.”

„Toen noemden zij zich Vrede-mieren en hielden allen vol dat de eerste Vrede-mier gelijk had; wie dat tegensprak beten zij op hun beurt in stukjes. Op die manier zijn tegenwoordig bijna alle mieren Vrede-mieren geworden, en de stukjes van den eersten Vrede-mier worden met zorg en eerbied bewaard. Wij hebben den kop. Den echten. Wij hebben al twaalf andere kolonies verwoest en uitgemoord, die beweerden den echten kop te hebben. Nu zijn er

nog maar vier over die dat doen. Zij noemen zich Vrede-mieren, maar het zijn natuurlijk Strijd-mieren, — want wij hebben den echten kop en de Vrede-mier had maar één kop. Nu gaan wij eerstdaags de dertiende kolonie uitroeien. Dat is dus wel een goed werk.”

„Ja! Ja!” zeide Johannes — „het is heel merkwaardig!”

Hij was eigenlijk een beetje bang geworden, — en voelde zich veel rustiger, toen zij den gediensdigen herder dankend vaarwel hadden gezegd en ver van het mierenvolk wiegelend op een grashalm zaten uit te rusten, in de schaduw van een sierlijk varenblad.

„Hu!” zuchtte Johannes, „dat was een bloeddorstig en dom gezelschap.”

Windekind lachte en schommelde met zijn grashalm op en neder.

„O!” — zeide hij — „gij moet hen niet dom noemen. De menschen gaan naar de mieren om wijs te worden.” —

Zoo toonde Windekind aan Johannes alle wonderen van het bosch, — zij vlogen beiden tot de vogels in de boomtoppen en in de dichte heesters, — daalden af in de kunstige woningen van de mollen, en zagen het bijjennest in den ouden boomstam.

Eindelijk kwamen zij aan een open plek, omringd door kreupelhout. Kamperfoelie groeide er in grooten overvloed. Overal slingerden zich de weelderige twijgen over de struiken en prijkten de

welriekende bloemkransen tusschen het groen. Een zwerm meesjes sprong en fladderde tusschen de blaadjes, onder luidruchtig getjilp en gekwetter.

„Laat ons hier wat blijven,” vroeg Johannes, „hier is het heerlijk.”

„Goed,” zeide Windekind. „Dan zult ge ook iets grappigs zien.”

Op den grond stonden blauwe klokjes in het gras. Johannes ging naast een zitten en begon een gesprek over de bijen en de kappen. Dat waren goede vrienden van het klokje en daarom vlotte het gesprek ook spoedig.

Wat was dat? Een groote schaduw kwam over het gras en iets als een witte wolk daalde op het klokje neêr . . . Nauwelijks had Johannes tijd om weg te komen, — hij vloog naar Windekind, die in een hoogbloeiende kamperfoelie-bloem zat. Toen zag hij dat de witte wolk een zakdoek was — en bom! daar ging een dikke juffrouw op den zakdoek zitten en op het arme klokje dat er onder was.

Hij had geen tijd om het te beklagen, want gerucht van stemmen en gekraak van takken vervulden de open plek van het bosch. Een menigte menschen naderde.

„Nu zullen wij lachen,” zei Windekind.

Daar kwamen zij aan, de menschen. — De vrouwen met manden en parapluïen in de hand, de mannen met hooge, rechte, zwarte hoeden op. Ze waren meest allen zwart, erg zwart. In het zonnige, groene bosch zagen zij er uit als groote, leelijke inktvlekken op een prachtig schilderij.

Er werden heesters uiteenge-

drongen, bloemen neergetrapt, nog vele witte zakdoeken uitgespreid en de lijdzame grassprietjes en de geduldige mosplantjes gaven zuchtend mede onder het gewicht dat ze te torschen kregen en vreesden nimmer van den slag te herstellen.

Sigarenrook krinkelde over de kamperfoelie-struiken en verdreef nijdig den teederen geur hunner bloemen.

Harde stemmen verjaagden den vroolijken meezenzwerm, die onder verschrikt en verontwaardigd getjilp in de naaste boomen toevlucht zocht.

Een man rees op uit de menigte en ging op een heuveltje staan. Hij had lang, blond haar en een bleek gezicht. Hij zeide iets en toen deden alle menschen hunnen mond erg wijd open en begonnen te zingen, zoo hard, dat de kraaien krassend opvlogen van hunne hooge nesten en de nieuwsgierige konijntjes, die van den duinrand gekomen waren om eens te kijken, verschrikt aan 't loopen gingen en een kwartier lang bleven doorloopen, toen zij reeds veilig weder in 't duin waren.

Windekind lachte en sloeg den sigarenrook voor zich weg met een varentak, Johannes kwamen de tranen in de oogen, echter niet van den rook.

„Windekind,” zeide hij — „ik wilde weg, het is zoo leelijk en zoo hard.”

„Nee, wij moeten nog blijven. Gij zult lachen, — het wordt nog grappiger.”

Het zingen hield op en de bleeke man begon te spreken. Hij schreeuwde hard, opdat allen hem zouden verstaan, maar wat hij zeide klonk erg vriendelijk.